

ליה לר' יוסי בר חנינא אם היא נשרפת וספקו הוא אם הפאה כגופה או לא, והרי יש לפשוט מרב שאומר שאם לא אמרה תנו אסורה, הרי שהפאה היא כגופה.

ומשנינן: **כי קמיבעיא לה לרבי יוסי ברבי חנינא** אם כגופה או לא זה באופן דתלי הפיאה **בסיכתא** (129) על יתד. אבל, **הכא דברי רב באופן דמחבר לה ולפיכך, טעמא דאמרה תנו** אז לא כגופה היא, **הא לא אמרה תנו**, בזה ודאי גופה הוא ומיתמר.

קשיא ליה לרב נחמן בר יצחק על דברי רב שהעמיד את המשנה בפאה נכרית: **והא אשה דומיא דבהמה** [שנהרגה שהיא אסורה בהנאה, ונאמר יחד במשנה] **קתני. מה התם** בבהמה **בגופיה** מדובר, **אף הכא נמי** באשה

יש להעמיד **בגופיה** ממש ואיך מפרשים שמדובר בפאה נכרית?

אלא אמר רב נחמן לפרש את המשנה: לעולם מדובר בשערה ממש, ומה שקשה שהרי איסור הנאה הוא, אין זו קושיא. זו [אשה] **מיתתה אוסרתה**, וגופה נאסר כי שייך בו מיתה, אבל שער לא שייך בו מיתה כי אינו משתנה על ידי המיתה, ולכן אין בו איסור (130) הנאה מן המת.

וזו [בהמה] **גמר דינח** (131) **אוסרתה** ולא המיתה כמבואר בפסחים: ממשמע שנאמר סקל יסקל השור איני יודע שהוא נבילה ואסורה באכילה, ומה תלמוד לומר "לא יאכל", מגיד שאם שחטו לאחר גמר דינו אסור. וכיון שלא במיתה תלוי האיסור אלא

שאחרי זריקה מותר העור בהנאה. אך עור הראש הרי אינו נפשט ונשאר אסור בהנאה, והוא הדין שבמת עור הראש אסור בהנאה מדאורייתא.

129. בבאיור דברי הגמרא נחלקו הראשונים, רש"י בסנהדרין [ק"ב א] מפרש שתלי בסיכתא הכוונה שאינה נמצאת כלל על האשה אלא תלויה הפאה על יתד, ואילו רב דיבר כשהפאה על האשה ולכן היא כגופה.

אך ביד רמה שם פירש שדברי רב הם כשהפאה מודבקת לגופה בשעווה או בזפת ולכן היא כגופה, ותלי בסיכתא הביאור ששמה האשה יתד קטן מאחורי האוזן ועל זה תלויה הפאה אך איננה מודבקת לגופה, ובזה הסתפק רבי יוסי בר חנינא אם היא כגופה.

130. כך פירש רש"י וכן היא דעת הרמב"ם. אך הרשב"א בתשובה [ח"א של] חולק וסובר ששער המת אסור בהנאה, וכוננת רב נחמן לפרש את המשנה בשער שנתלש מהאשה אחרי

שנגמר דינה ליהרג אך לפני שמתה ושער זה מותר בהנאה, ואף על פי שבהמה שנגמר דינה למיתה ותלש ממנה שער הוא אסור בהנאה, בזה חילק רב נחמן שבבהמה הגמר דין אוסר בהנאה ולכן מה שתולש אחר כך אסור בהנאה. אך באשה רק המיתה אוסרת ומה שנתלש לפני מיתה מותר בהנאה.

ותמה הרשב"א על הרמב"ם שסותר את עצמו בפירוש המשניות שכתב שם ששער המת אסור בהנאה אלא אם כן, אמר תנו, ובליקוטי הלכות כתב על זה שכך מפורש ברבינו גרשום שגם לרב נחמן השער מותר רק כשאמרה מחיים תנו.

131. דעת רבינו תם ששור הנסקל שאסור בהנאה זה רק אחרי שמת אך מחיים מותר בהנאה, ובשיטה מקובצת כאן תמה עליו מדברי הגמרא האלו שמפורש שבבהמה הגמר דין אוסר כבר מחיים.